സന്തിമേ ഗുരവോ രാജൻ ബഹവോ ബുദ്ധ്യുപാശ്രിതാ:
യതോ ബുദ്ധിമുപാദായ മുക്തോഽടാ മീഹതാൻ ശൃണു (11-7-32)

യദു പറഞ്ഞു:
അരോഗദൃഢഗാത്രനായ അങ്ങയെ ലൗകീകവും ഇന്ദ്രിയപരവുമായ ആസക്തിയേതുമില്ലാതെ ഒരു ശിശുവിനെപ്പോലെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഭ്രാന്തനേപ്പോലെയോ ഭൂതപ്രേതാദികളെപ്പോലെയോ അലഞ്ഞു നടക്കാൻ ഇടയാക്കിയ വിജ്ഞാനസാരത്തിൻെറ സ്രോതസസ് എവിടെയാണ്?

മുനി പറഞ്ഞു:
എൻെറ ബുദ്ധി ഉണർന്നത് ഇരുപത്തിനാലു ഗുരുക്കൻമാരിലൂടെയാണ്. ഭൂമി, വായു, ആകാശം, ജലം, അഗ്നി, ചന്ദ്രൻ, സൂര്യൻ, പ്രാവ്, പെരുമ്പാമ്പ്, കടൽ, ഈയാംപാറ്റ, തേനീച്ച, ആന, തേനീച്ച വളർത്തുന്നവൻ, മാൻ, മത്സ്യം, നർത്തകിയായ പിംഗള, കഴുകൻ, ശിശു, പെൺകുട്ടി, അമ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ, പാമ്പ്, എട്ടുകാലി, കടന്നൽ, എന്നിവരാണാ ഗുരുക്കൻമാർ.

ഭൂമിയിൽ നിന്നും ഞാൻ ക്ഷമാശീലം പഠിച്ചു. പരിഹാസപാത്രമായാൽ പോലും ഭൂമിയേപ്പോലെ തൻെറ കടമകൾ ഉപേക്ഷിക്കാതെ ക്ഷമാശീലനായി ഒരുവൻ വർത്തിക്കണം. മരങ്ങളിലൂടെയും മലകളിലൂടെയും ഭൂമി എന്നെ നിസ്വാർത്ഥസേവനമെന്തെന്ന് പഠിപ്പിച്ചു. ലോകത്തു മുഴുവൻ സകലവസ്തുക്കളിൽക്കൂടിയും അലഞ്ഞു തിരിയുമ്പോഴും സ്വയം മാലിന്യമേശാതെ എങ്ങിനെ സ്വതന്ത്രനായി നടക്കാം എന്ന് വായു എന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. പ്രാണവായു എന്ന നിലയിൽ വായു എന്നെ സംതൃപ്തിയെന്തെന്നു പഠിപ്പിച്ചു. അതാതവസരങ്ങളിൽ വേണ്ടത്ര മാത്രമേ നാം ശ്വസിക്കുന്നുള്ളു. അതുപോലെ ജീവിതം ജീവിക്കാനാണ്- വെറും ഇന്ദ്രിയ സുഖഭോഗത്തിനായല്ല. ഒരുവൻ പട്ടിണികിടന്ന് മരിക്കരുത് എന്നാൽ അവൻെറ ജീവിതം ഭക്ഷണാർത്ഥം മാത്രമാവരുത്. ആകാശംപോലെ സർവ്വവ്യാപിയാണ് ആത്മാവ്. ആകാശത്തിൽ പ്രത്യക്ഷവും അപ്രത്യക്ഷവുമാകുന്ന വസ്തുക്കൾ ആകാശത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തെ മാറ്റിമറിക്കുന്നില്ല. ജലം പോലെ ശുദ്ധവും മധുരിമയാർന്നതും സുതാര്യവുമായിരിക്കണം ഒരു യോഗിവര്യൻെറ ജീവിതം. അഗ്നിയെപ്പോലെ എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളെയും എരിക്കാൻ യോഗിക്ക് കഴിയും. പ്രകടിതമായ അവസ്ഥകൾക്ക് പിറകിലായി ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നതാണ് ഉൺമ എന്നും അഗ്നിയിൽ നിന്നും പഠിക്കാം. അഗ്നിയേപ്പോലെ യോഗിവര്യനും പ്രകാശവാനാണ്. അടുത്തുവരുന്ന അശുദ്ധവസ്തുക്കൾക്കൊന്നും അഗ്നിയെ ബാധിക്കാനാവാത്തതുപോലെ യോഗിവര്യനും ജിവിക്കണം. അഗ്നി എപ്രകാരമാണോ ചിലപ്പോൾ പ്രകടമായും മറ്റുചിലപ്പോൾ ഒളിഞ്ഞും നിലകൊള്ളുന്നത് അപ്രകാരം യോഗി നിലകൊള്ളുന്നു. അയാൾ എന്നും എല്ലാവരാലും പൂജിക്കപ്പെടുന്നു. ചന്ദ്രൻെറ വൃദ്ധിക്ഷയങ്ങൾ എന്നെ പഠിപ്പിച്ചത് ജനനമരണങ്ങൾ ആത്മാവിനല്ല എന്നാണ്. സൂര്യൻ ജലത്തെ നീരാവിയാക്കി പിന്നീടതിനെ മഴയാക്കിപ്പെയ്യിക്കുന്നു. എന്നാൽ അവയുമായി യാതൊരുവിധ ബന്ധവും പുലർത്തുന്നില്ല. യോഗിയുടെ കർമ്മങ്ങളും ഇപ്രകാരമായിരിക്കണം. ഞാനൊരിക്കൽ ഒരു പ്രാവ് തൻെറ ഇണയോടും കുട്ടികളോടുമൊപ്പം ഒരു മരത്തിൽ കഴിയുന്നതു കണ്ടു. ഒരു വേടൻ ആ പക്ഷിക്കുഞ്ഞുങ്ങളേയും അമ്മപ്പക്ഷിയേയും വലയിലാക്കി. ആസക്തിപൂണ്ട് ആൺപക്ഷിയും വലയിലേക്കെടുത്തു ചാടി. ഈ പ്രാവിൽനിന്നും ലൗകീകാസക്തിഷ കണ്ണഞ്ചിക്കുന്ന ഇരുട്ടാണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.